

PROEFSTATION VOOR DE AKKER- EN WEIDEBOUW
WAGENINGEN

Gestencilde Verslagen
van
Interprovinciale Proeven
Nr. 111 (1966)

Stamslabonenrassen in 1965 (Serie 375)
en
Stikstofbemesting bij stamslabonen (Serie 376)

door

Ir. P. Riepma

(Proefstation voor de Akker- en Weidebouw, Wageningen)

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	Blz.
Inleiding	5
1. Enkele algemene gegevens van de proefvelden	6
2. Ras en opbrengst (Serie 375-1965)	9
2.1. Proefresultaten in 1965	9
2.2. Korte beschrijving van de rassen	12
3. Stikstofbemesting en opbrengst (Serie 376-1965)	15
Samenvatting	17
Eerder verschenen rapporten	18

INLEIDING

In 1965 werden 8 rassenproeven en 5 stikstofproeven aangelegd. Door wateroverlast zijn een paar proeven ten dele of geheel mislukt. De resultaten, voorzover aanwezig, zijn wel vermeld, doch bij de algemene beoordeling buiten beschouwing gelaten.

In het algemeen was 1965 een matig bonenjaar. Vooral in het noorden van ons land viel de opbrengst niet mee. Daarentegen zijn op sommige proefvelden in andere gebieden uitstekende resultaten verkregen. De variatie in opbrengstniveau van het ene en het andere proefveld kan men dan ook als groot bestempelen.

De keuze van de op te nemen rassen geschiedde in overleg met de heer J. Buishand, medewerker van het Proefstation voor de Groenteteelt in de Volle Grond (PGV) te Alkmaar. De resultaten van het door dit proefstation beheerde centrale rassenproefveld dienen hierbij als basis.

1. ENKELE ALGEMENE GEGEVENS VAN DE PROEFVELDEN

Tabel 1. Overzicht van proefveldhouders, grondsoort, voorvrucht en rijen- en pollenafstand.
Serie 375 en 376, 1965.

Reg. nr. Serie 375	Proefveldhouder	Plaats	Grondsoort	Voorvrucht	Rijenafstand of pollenafstand in cm
NGr. 3003	J. Tonckens	Uithuizen	zavel	karwij	40
OD 1227	G.H. Wellen	Erica	dalgrond	aardapp.	66
OGe 1605	D.J.C. Semmelink	Doetinchem	lemig zand	zomergerst	44
WB 2887	Fr. van Meel	Wouw	zand	bieten	40
ZZH 1173	F. van Noord	Oude Tonge	zavel	aardapp.	40 x 30
Z 1601	"De Scheldemonden"	Bruinisse	lichte klei	aardapp.	50
ZVl. 1104	G. de Croock	Eede	zand		40 x 33
PAW 1121	Gebr. Burgers	Zevenb.hoek	zavel	bieten	50
Serie 376					
WB 2889	Fr. van Meel	Wouw	zand	bieten	40
ZZH 1175	F. van Noort	Oude Tonge	zavel	aardapp.	40 x 30
Z 2617	"De Scheldemonden"	Bruinisse	lichte klei	aardapp.	50
OB 3768	M. Aarts	Deurne	zand	snijrogge, spruitkool	35
PAW 1123	Gebr. Burgers	Zevenb. hoek	zavel	bieten	50

Tabel 2. Overzicht van de toegepaste bemesting, gebruikte hoeveelheid zaaizaad in kg per ha en zaaidatum. Serie 375 en 376, 1965.

Reg. nr. Serie 375	Bemesting in kg zuivere meststof per ha				Zaaizaad in kg per ha										Zaai-datum
	N	P	K	div.	DW	Pr	Wid.	Cord.	Ir.	Prof.	TT	centr.	Harv.	Luca	
NGr. 3003	45 ¹⁾	80	80	-	100	110	100	100	80	115	100	95	-	-	2-6
OD 1227	100	110	210	-	60	70	60	85	40	95	65	57	-	-	1-6
OGe 1605	30	55	105	stalm.				zie	PAW 1121 ²⁾						1-6
WB 2887	30	90	130	-	103	117	103	113	68	169	109	96	116	-	18-5
ZZH 1173	80	105	210	-	100	100	100	100	100	100	100	100	-	-	3-6
Z 1601	50	40	70	-	100	105	100	105	80	110	100	100	-	-	21-5
ZVl. 1104	115	110	140	-			niet	bekend							20-5
PAW 1121 ³⁾	80	90	130		33	34	29	39	23	30	27	26	28	-	31-5
Serie 376															
WB 2889	resp. 0-40-80-120	90	130	-	115	103	-	-	-	-	-	-	-	-	18-5
ZZH 1175	idem	105	210	-	-	105	100	-	-	-	-	-	-	-	21-5
Z 2617	idem	40	70	-	-	105	100	-	-	-	-	-	-	-	21-5
OB 3768	idem	100	65	-	-	70	70	-	-	-	-	-	-	-	31-5
PAW 1123 ³⁾	idem	90	130	-	-	30	32	-	-	-	-	-	-	-	25-5

DW = Dubbele Witte Prof. = Profila
 Pr = Prelude TT = Tip Top
 Wid. = Widusa Centr. = Centrum
 Cord. = Cordon Harv. = Harvester
 Ir. = Irene

1) 3 herhalingen + 1 herhaling met 105 kg N/ha

2) OGe 1605 is met dezelfde zaaimachine gezaaid als PAW 1121, waarbij voorts dezelfde afstelling is gerealiseerd. Bij OGe 1605 bleef telling van de planten achterwege.

3) Bij de proef PAW 1121 en 1123 is gezaaid op basis van het plantgetal per m². De cijfers in de kolom "zaaizaad in kg per ha" geven het werkelijk plantgetal per m² weer.

Tabel 3. Duizendkorrelgewicht en kiemkracht van het zaaizaad van de in 1965 opgenomen rassen

Ras	DKG	Kiemkracht in %	Geadviseerde uitzaaiverhouding
Dubbele Witte z.dr.	303	90	100
Widusa	318	96	100
Prelude	297	89	110
Cordon	340	73	ca. 150
Irene	188	90	65
Profila	295	72	130
Tip Top	292	88	100
Centrum	292	96	95
Harvester	331	92	110

De rijenafstand varieert in de regel tussen 40 en 50 cm. OD 1227, die op dalgrond waar men een welig gewas verwacht, was aangelegd, maakt hierop een duidelijke uitzondering. Een hakvrucht als voorgewas was het meest in trek.

De stikstofbemesting varieert, al naar de vruchtbaarheidstoestand van de grond, van 30 tot 115 kg N per ha. Het is moeilijk aan te geven welke proeven een voldoende of onvoldoende stikstofbemesting hebben gekregen. Uit de gegevens van de stikstofproeven van serie 376 (fig. 1) is af te leiden dat in de proef PAW 1121 en Z 1601 het optimale opbrengstniveau bij de toegediende stikstofgift in 1965 niet of ten dele is bereikt.

2. RAS EN OPBRENGST (Serie 375-1965)

2.1. Proefresultaten in 1965

Een overzicht van de peulopbrengst van de in 1965 getoetste rassen is in tabel 4 opgenomen.

Tabel 4: Opbrengst van een aantal stamslabonenrassen in 1965 in ton peul per ha

Reg. nr. Ras	NGr. 3003	OGe 1605	WB 2887	ZV1. 1104	PAW 1121	Gem.	OD 1227	ZZH 1173
1. Dubbele Witte	9,4	18,6	14,1	14,3	12,2	13,7	6,8	7,7
2. Widusa	7,7	15,8	13,2	12,6	10,3	11,9	6,9	9,7
3. Prelude	9,3	19,7	13,2	14,9	10,9	13,6	9,1	14,9
4. Cordon	7,8	17,6	12,3	13,1	13,0	12,8	5,4	18,6
5. Irene	10,7	18,0	13,7	12,6	13,2	13,6	6,8	17,8
6. Profila	6,8	13,8	11,2	11,7	8,4	10,4	4,0	8,2
7. Tip Top	9,3	17,4	12,8	14,7	11,0	13,0	7,3	9,1
8. Centrum	8,9	18,1	13,8	14,2	10,7	13,1	7,4	8,3
9. Harvester	-	-	15,0	-	10,4	(12,7)	-	-
10. Luca	-	16,4	-	-	-	-	-	-
Gem. van ras 1 t/m 8	8,7	17,4	13,0	13,5	11,2	12,8	6,7	11,8

Tabel 5. Percentage droge stof van de peul bij de oogst

Reg. nr. Ras	NGr. 3003	OGe 1605	WB 2887	ZV1. 1104	PAW 1121	Gem.	OD 1227	ZZH 1173
1. Dubbele Witte zdn.	10,4	9,3	10,4	14,0	11,2	11,1	Niet bepaald	9,4
2. Widusa	10,8	9,4	10,2	13,6	11,6	11,1		9,5
3. Prelude	10,1	9,2	12,2	13,3	9,4	10,8		10,2
4. Cordon	11,0	8,9	10,1	11,4	11,8	10,6		9,1
5. Irene	12,9	10,6	10,5	13,8	13,0	12,2		9,9
6. Profila	12,2	10,6	12,1	13,4	11,9	12,0		11,6
7. Tip Top	10,7	9,7	10,8	12,0	11,7	11,0		9,8
8. Centrum	12,2	9,8	12,4	14,2	11,4	12,0		9,9
9. Harvester	-	-	12,3	-	9,8	(11,0)		-
Gem. van ras 1 t/m 8	11,3	9,7	11,9	13,2	11,5	11,4	9,9	

Bezien wij tabel 4 en 5, dan blijkt dat de opbrengst van de proef OGe 1605 als zeer hoog naar voren komt. Dit wordt nog versterkt, als wij het relatief lage droge-stofgehalte van de peul bij deze proef tevens in aanmerking nemen. In het noorden van ons land lag het opbrengstniveau duidelijk het laagst (NGr. 3003 en OD 1227).

Voor de berekening van de gemiddelde peulopbrengsten zijn drie proeven om verschillende redenen buiten beschouwing gelaten. OD 1227 is niet opgenomen door het ontbreken van droge-stofgegevens. De proef Z 1601 gaf door wateroverlast en verslemping onbetrouwbare resultaten.

De gemiddelde opbrengst van dit proefveld bedroeg slechts 5 ton peul per ha. Om een geheel andere reden is de proef ZZH 1173 niet bij het gemiddelde opgenomen. Op 50 m afstand van het proefveld werden gladiolen verbouwd, een waardplant van het Phaseolus-virus 2, dat scherpmozaiek en/of topsterfte veroorzaakt. Deze aantasting kon blijkbaar niet geheel worden voorkomen, ondanks een drie keer op verschillende tijdstippen toegepaste bestrijding van de luizen die het virus van de gladiolen naar de bonen overbrengen. Het is waarschijnlijk dat bij toepassing van een gelijktijdige bespuiting van gladiolen en bonen meer succes was geboekt.

In tabel 4 (laatste kolom) komen de desastreuze gevolgen van bonenvirus 2 bij daarvoor gevoelige rassen duidelijk tot uiting. Prelude, Cordon, Irene en Profila zijn resistent, de andere rassen vatbaar. De lagere opbrengst van Profila is te wijten aan andere opbrengstverlagende factoren dan een aantasting door Phaseolus-virus 2. Bovendien leek dit ras duidelijk minder produktief dan de standaardrassen. Het leert voorts dat bij rassenproeven veel aandacht aan de perceelskeuze moet worden besteed. Aanleg van een proefveld in de nabijheid van gladiolen moet zoveel mogelijk worden vermeden.

Een vergelijking van de gemiddelde opbrengst van de rassen, daarbij rekeninghoudend met het droge-stofgehalte van de peul, is in het volgende staatje samengesteld.

Ras	- DW	- Wi.	- Pr.	- Co.	- Ip.	- Prof.	- TT	- Centr.	- Harv.	- Gem.
ton/ha	- 13,7	- 11,9	- 13,6	- 12,8	- 13,6	- 10,4	- 13,0	- 13,1	- (12,7)	- 12,8
% droge stof v.d. peul	- 11,1	- 11,1	- 10,8	- 10,6	- 12,2	- 12,0	- 11,0	- 12,0	- (11,0)	- 11,4

Het blijkt dat het produktievermogen van de 8 getoetste rassen in 1965 weinig verschilt. Een duidelijke uitzondering hierop maakt Profila, die nogal wat achterbleef. Widusa bereikt een behoorlijk niveau, doch kon relatief niet geheel

met de overige bekende rassen meekomen. In 1965 trad op percelen en proefvelden, meer dan in andere jaren, magnesiumgebrek op. Mogelijk dat Widusa die hiervoor wat gevoeliger schijnt te zijn dan de meeste andere rassen hierdoor qua opbrengst wat lager is uitgevallen. Dit zou dan voorts voor Cordon moeten gelden, wat niet uit de opbrengstcijfers blijkt.

Voor een overzicht van de opbrengst van de getoetste rassen over de afgelopen 4 jaar, geeft tabel 6 en 7 nadere informatie.

Tabel 6. Gemiddelde peulopbrengst in ton per ha in de periode 1962 t/m 1965. Serie 375

Rassen	1962		1963		1964		1965		1962 t/m 1965	
	opbr. ton/ha	aantal proeven	opbr. ton/ha	aantal proeven	opbr. ton/ha	aantal proeven	opbr. ton/ha	aantal proeven	opbr. ton/ha	aantal proeven
Dubbele Witte	10,2	4	12,2	10	14,7	5	13,7	5	12,7	24
Prelude	10,4	4	12,5	11	15,6	5	13,6	5	13,0	25
Widusa	8,9	4	12,5	11	16,2	5	11,9	5	12,5	25
Irene	11,8	4	13,5	11	16,3	5	13,6	5	13,8	25
Cordon			13,0	11	15,5	5	12,8	5	13,6	21
Luca					16,7	5	16,4	1		
Tip Top					17,0	5	13,0	5		
B 2963					17,4	1				
Harvester					14,4	2	12,7	2		
Profila							10,4	5		
Centrum							13,1	5		
Nr. 42 (Lotus)			13,7	4	15,3	5				

Tabel 7. Gemiddelde droge-stofpercentages van de peul in de periode 1962 t/m 1965. Serie 375

Rassen	1962		1963		1964		1965		1962 t/m 1965	
	% droge stof	aantal proeven	% droge stof	aantal proeven	% droge stof	aantal proeven	% droge stof	aantal proeven	% droge stof	aantal proeven
Dubbele Witte	9,3	4	12,3	10	11,2	5	11,1	5	11,4	24
Prelude	9,2	4	14,1	11	11,6	5	10,8	5	12,2	25
Widusa	9,7	4	13,1	11	11,9	5	11,1	5	12,0	25
Irene	10,3	4	13,1	11	14,3	5	12,2	5	12,8	25
Cordon			11,4	11	11,5	5	10,6	5	11,2	21
Luca					12,8	5	10,5	1		
Tip Top					12,5	5	11,0	5		
B 2963					13,2	1				
Harvester					11,2	2	11,0	2		
Profila							12,0	5		
Centrum							12,0	5		
Nr. 42 (Lotus)			14,4	4	12,7	5				

Dubbele Witte, Prelude, Widusa, Irene en Cordon waarmee de meeste proeven zijn genomen, ontlopen elkaar qua opbrengst weinig. Tip Top komt eveneens als produktief ras naar voren.

2.2. Korte beschrijving van de rassen

De gegevens voor de beschrijving van de rassen zijn ontleend aan:

- a. Rassenlijst voor groentegewassen 1965 - uitgave van het IVT te Wageningen
- b. Onderzoek ten behoeve van de groenteteelt voor de verwerkende industrie II - Rapport 13, dec. 1964, van het PGV
- c. Verslagen van de Interprovinciale proeven.
- d. Verslag van de voorselectieproef met stamslabonenrassen - Rapport 37 en 42 v/h IVT.

Dubbele Witte z.dr. - Standaardras, middenvroeg; middelmatig hoog, nogal slap gewas, wat voor de machinale pluk bezwaarlijk kan zijn.

Zeer vatbaar voor rolmozaïek, waardoor dit ras vooral bij teelt in het zuiden van ons land en voorts in het algemeen bij late zaai, minder bedrijfszeker is; vatbaar voor vlekkenziekte; vrijwel onvatbaar voor vetvlekkenziekte; zeer gevoelig voor Phaseolus virus 2, dat topsterfte kan veroorzaken in het bijzonder nabij gladiolen; zeer vatbaar voor stippelstreep en roest; kwaliteit van de peul goed tot zeer goed; opbrengst bij gezonde groei goed.

Prelude (N.V. Gebr. Sluis, Enkhuizen) - Vroeg, matig stevig en nogal vertakt gewas; voor machinale pluk beter geschikt type dan Dubbele Witte z.dr.

Onvatbaar voor zwarte vaatziekte; matig gevoelig voor rolmozaïek en weinig voor scherpmozaïek en topsterfte. In de laatste paar jaar is de indruk gevestigd dat bij dit ras de gevoeligheid voor virusziekten wat toeneemt. In 1964 kwam in West-Brabant op een aantal praktijkpercelen b.v. enige topsterfte voor. Vatbaar voor vlekkenziekte, vetvlekkenziekte en stippelstreep; zeer gevoelig voor Botrytis en Sclerotinia.

Kwaliteit van de peul goed. Opbrengst goed. Geschikt ras voor late zaai.

Widusa - Middenvroeg, iets later dan Dubbele Witte z.dr.; fors, tamelijk stevig gewas; werd bij verschillende proefnemers als een goed grondbedekker beschreven; lijkt matig geschikt voor machinale pluk.

Resistent tegen rolmozaïek, matig vatbaar voor zwarte vaatziekte; zeer vatbaar voor scherpmozaïek en topsterfte; vatbaar voor vlekkenziekte en roest, vrijwel onvatbaar voor vetvlekkenziekte, matig gevoelig voor stippelstreep.

Kwaliteit van de peul goed, de peul houdt zich bij bewaring iets minder goed dan b.v. bij Dubbele Witte z.dr.; opbrengst goed. Geschikt ras voor late zaai.

Irene (N.V. Nunhem's Zaden, Haelen (L) - Wat later dan Widusa, opgaand en vrij stevig gewas. Weinig gevoelig voor rolmozaïek, vertoont aanvankelijk groenmozaïek wat later verdwijnt; tamelijk resistent tegen zwarte vaatziekte, matig vatbaar voor scherpmozaïek, resistent tegen topsterfte; zeer vatbaar voor vlekkenziekte en vatbaar voor stippelstreep.

Vorm van de peul goed tot zeer goed; kleur aan de donkere kant; neigt naar vergelen bij bewaring; bij het onderzoek blijkt de conservenkwaliteit te variëren van matig tot goed.

Profila (N.V. Nunhem's Zaden, Haelen) - Lijkt vlot groeiend, vrij stevig gewas; lijkt geschikt voor machinale pluk.

Dit ras is resistent tegen rolmozaïek en zwarte vaatziekte, scherpmozaïek en topsterfte; matig vatbaar voor stippelstreep; vatbaar voor vetvlekkenziekte en matig vatbaar voor vlekkenziekte; peul goed van vorm en grofte; in 1966 matige consumptiekwaliteit. Opbrengst lag in 1965 duidelijk beneden die van de bekende rassen.

Cordon (N.V. Sluis en Groot, Enkhuizen) - Laat, fors, stevig, sterk en gezond ras; vermoedelijk geschikt voor machinale pluk; resistent tegen rolmozaïek en scherpmozaïek; voorts tegen zwarte vaatziekte, topsterfte en stippelstreep; vatbaar voor vlekkenziekte.

Kwaliteit van de wat grove peul goed; opbrengst goed.

Luca (N.V. Nunhem's Zaden, Haelen) - Middenvroeg, matig stevig, fors en grofbladig gewas; matig geschikt voor machinale pluk.

Resistent tegen rolmozaïek; matig vatbaar voor zwarte vaatziekte; vatbaar voor scherpmozaïek, topsterfte, stippelstreep, vetvlekken- en vlekkenziekte. Kwaliteit van de peul goed; opbrengst in de regel goed, echter wat wisselvallig door gevoeligheid voor slechte weersomstandigheden.

Tip Top (N.V. Wed. P. de Jongh en Fa. Koning en Vlieger, Goes) - Middenvroeg, vrij stevig en fors gewas; vermoedelijk geschikt voor machinale pluk; resistent tegen rolmozaïek, vatbaar voor zwarte vaatziekte; zeer vatbaar voor scherpmozaïek; vatbaar voor vlekken- en vetvlekkenziekte; vrij goed resistent tegen stippelstreep.

Kwaliteit van de peul goed; opbrengst goed.

Centrum (N.V. A.R. Zwaan en Zn, Voorburg). - Tamelijk slap en nogal grof gewas, vroeg tot middenvroeg; lijkt minder geschikt voor machinale pluk. Dit ras is matig vatbaar voor rolmozaïek, resistent tegen zwarte vaatziekte; vatbaar voor scherpmozaïek, topsterfte en stippelstreep; matig vatbaar voor vetvlekken- en vlekkenziekte. Consumptiekwaliteit leek goed, eveneens de opbrengst.

Harvester - Dit Amerikaanse ras geeft een fors en stevig gewas. Lijkt geschikt voor machinale pluk.

Vatbaar voor zwarte vaatziekte, scherpmozaïek, vetvlekken- en vlekkenziekte. Geeft vermoedelijk alleen bij oogst in een jong stadium redelijke kwaliteit, bij het ouder worden loopt de kwaliteit van de peul snel terug o.a. door vliesvorming.

Opbrengst in 1964 vrij goed tot goed.

3. STIKSTOFBEMESTING EN OPBRENGST (Serie 376-1965)

In deze serie mislukte door wateroverlast de proef OB 3768. Een opbrengstbepaling bleef achterwege. Opvallend was dat in deze proef, die op een vruchtbare veenhoudende oude ontginningsgrond was aangelegd, toch aan het gewas een duidelijke stikstofreactie merkbaar was. De standcijfers op 15 juli waren voor de beide rassen als volgt:

	Geen stikstof	40 kg N/ha	80 kg N/ha	120 kg N/ha
Prelude	5+	6+	8-	8
Widusa	6	8-	8+	9-

Deze gegevens doen verwachten, dat de optimale stikstofgift onder de genoemde omstandigheden voor Prelude bij ongeveer 80 kg N per ha is bereikt. Widusa kon vermoedelijk wat meer stikstof verwerken.

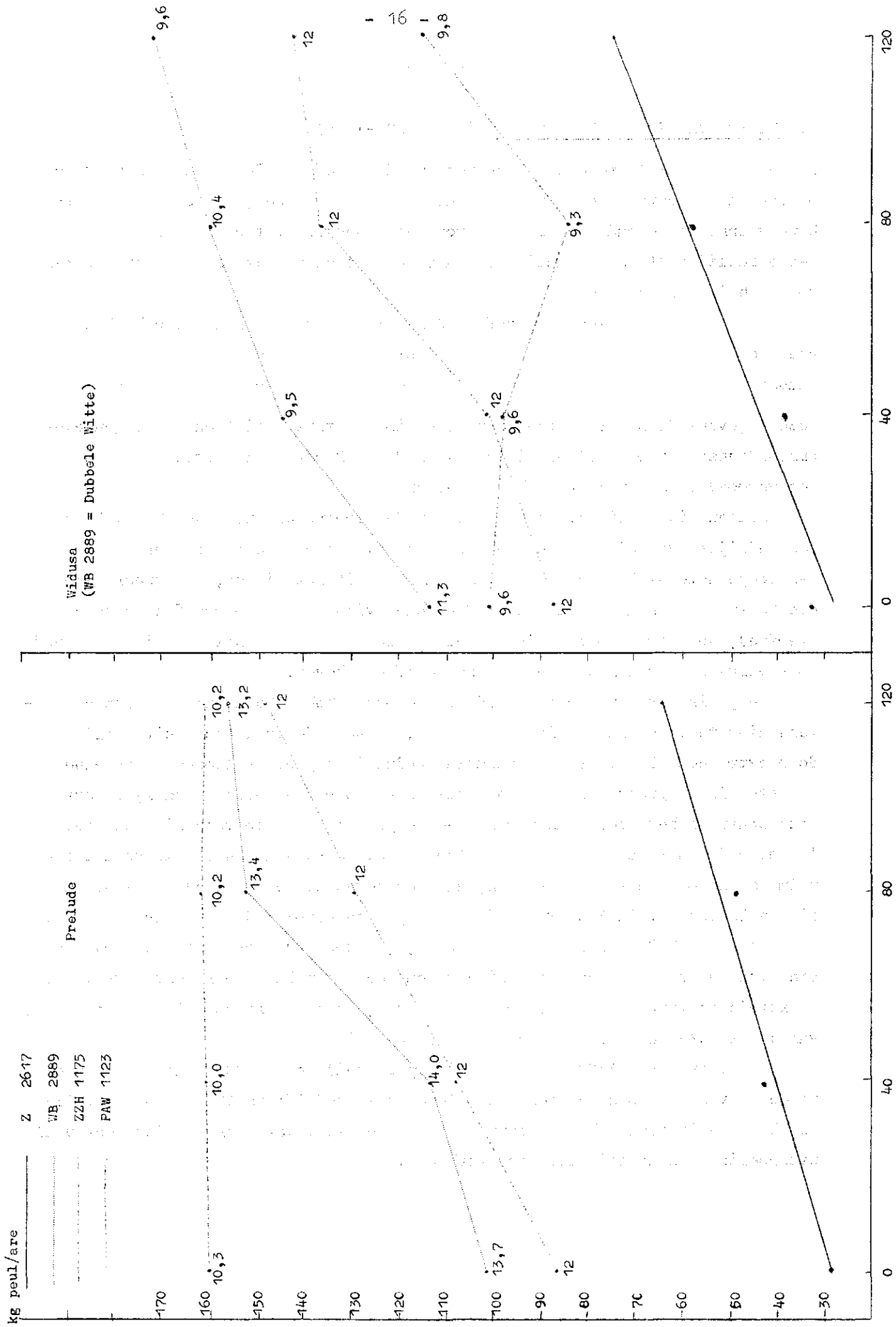
Bezien wij nu fig 1. dan blijkt dat de proefresultaten van ZZH 1175 geheel afwijken van die van de overige proeven. Prelude reageert hier niet op een toegepaste stikstofbemesting. Evenmin is dit met Widusa, die zwaar geleden heeft aan een aantasting door Phaseolus virus 2 (scherpmozaïek en topsterfte), het geval. Duidelijk is wel dat door een extra stikstofgift de schade door virus 2 niet kan worden verminderd of opgehoeven.

De geringe reactie van Prelude in de proef ZZH 1175 is zonder nadere gegevens niet te verklaren. Blijkbaar was er, ondanks de vaak grote uitspoeling door extra neerslag voor een maximale produktie nog een voldoende hoeveelheid stikstof in de grond aanwezig en bereikbaar. Voor een tuinbouwbedrijf, waar deze bonen in het teeltplan waren opgenomen, is dit niet zo verbazingwekkend. In het bijzonder geldt dit bij een teeltplan, waarbij gewassen die veelal een ruime stikstofbemesting ontvangen, als voorgewas hebben gediend. In 1963 was dit knolselderij, in 1964 waren dit aardappelen gevolgd door winterbloemkool.

De proef Z 2617 laat zien dat bonen, die door wateroverlast en verslemming van de grond in hun groei zijn geremd een zeer lage opbrengst geven. Met stikstofbemesting neemt de opbrengst wel toe, doch blijft ook bij de zware gift van 120 kg N/ha nog beneden het aanvaardbare niveau.

De proeven PAW 1123 (zaaitijdstip op 25 mei) en WB 2889 tonen aan dat de behoefte van de boon aan een aanvullende stikstofgift in 1965 groot was. Bij 120 kg N/ha is veelal het optimum nog niet bereikt, wat voor een jaar met veel uitspoeling van de stikstof niet verbaast.

Figuur 1. Stikstofbesteding en peulopbrengst bij 2 stamslabonerassen in 1965.
 De cijfers bij de punten geven het droge-stofgehalte van de peulmonsters aan.

SAMENVATTING

1. De opbrengstschommeling van proef tot proef was in 1965 groot. Ruwweg lag de variatie in proefveldgemiddelde tussen 7 en 17 ton peul per ha. Widusa gaf in 1965 in de regel een goede opbrengst, doch bleef gemiddeld iets achter bij de meeste andere rassen. Misschien is dit te wijten aan de, althans zichtbaar, grotere gevoeligheid voor Mg-gebrek, dat op verschillende proefvelden in sterkere mate dan voorgaande jaren, optrad. Profila bleef in 1965 duidelijk beneden de verwachting. De overige rassen ontlopen elkaar betrekkelijk weinig.
2. In de proef ZZH 1173 werden de daarvoor gevoelige rassen door bonevirus 2 aangetast, ondanks de herhaalde bestrijding van luizen die het virus van gladiolen naar bonen overbrengen. Dit uit zich in 1965 in een opbrengstreductie van circa 50 %.
3. De behoefte aan een aanvullende stikstofgift was, behalve in de proef ZZH 1175, groot. Meestal was bij 120 kg N/ha de maximale opbrengst nog niet bereikt. Dit is in een jaar met veel uitspoeling van in de grond aanwezige stikstof niet verbazingwekkend.

S 7004
250 ex.
Ri/LV
21-4-1966

Eerder verschenen rapporten

1. Gestencilde Verslagen van Interprovinciale proeven nr. 96 (1964)
2. Gestencilde Verslagen van Interprovinciale proeven nr. 107 (1965)
3. Rapport van het PAW, april 1963, nr. 132
4. Rapport van het PAW, mei 1964, nr. 161
5. Mededeling van het PAW, juni 1965, nr. 107